

MONUMENTNUMMER	:	04-07
ADRES	:	Waalbandijk 35 Hellouw
DATUM AANWIJZING	:	12 september 1995
BESCHERMD DOOR	:	Gemeente Neerijnen
BESCHRIJVING GEWIJZIGD	:	27 november 1995 (intrekking besluit aanwijzing beschermd dorpsgezicht Hellouw), 2013
KADASTRAALNUMMER	:	
NAAM OBJECT	:	
OMVANG OBJECT	:	Erf met boerderij en hooiberg
HUIDIGE FUNCTIE	:	
OORSPRONKELIJKE FUNCTIE	:	
BOUWJAAR	:	19 ^e eeuw
ARCHITECT	:	
BOUWTYPE	:	T-boerderij
BOUWSTIJL	:	
TUINKENMERKEN	:	
LITERATUUR / ARCHIEF	:	
OPMERKINGEN	:	
BESCHRIJVING	:	<p>Historie en ligging:</p> <p>Deze T-boerderij met achterliggende kapberg is gelegen aan de voet van de Waalbandijk en vormt een van de oudste onderdelen van een bebouwingscluster ten westen van het dorp Hellouw dat gemarkeerd wordt door een monumentale boom. ~~Dit bebouwingscluster, waartoe een boerderij, een woonhuis alsmede een kerk, pastorie en school behoren (allemeneentelijk monument) maakt deel uit van het beschermde dorpsgezicht Hellouw.~~ De boerderij dateert in de kern hoogstwaarschijnlijk uit het eerste kwart van de negentiende eeuw. Het achterhuis heeft in de gevels de nodige wijzigingen ondergaan en de oorspronkelijke, riet- en pannen gedekte, kap is zelfs volledig verdwenen. De drie ankerbalkgebinten van het achterhuis zijn echter deel bewaard gebleven.</p> <p>Het sobere docht monumentale voorhuis heeft nog grotendeels de oorspronkelijke indeling behouden en bezit nog diverse originele interieuronderdelen. Het voorhuis heeft in de loop der tijd in de gevels enige wijzigingen ondergaan. Zo is rond de eeuwwisseling de oorspronkelijke voordeur vervangen door de huidige. Ook het gekleurde glas in het bovenlicht is eerst later aangebracht. De linker zijgevel is, voor wat de vensters betreft, eveneens gewijzigd. Met uitzondering van het rechts in de gevel gelegen kelderlicht zijn alle vensters na 1920 vergroot of nieuw ingehakt. Dit laatste geldt waarschijnlijk voor het venster rechts in de gevel. De niet meer als zodanig in gebruik zijnde boerderij wordt op dit moment in fasen door de eigenaar gerestaureerd en zal in de toekomst de functie van woonhuis krijgen.</p> <p>Plattegrond en opbouw:</p> <p>De boerderij is gebouwd op een rechthoekige plattegrond. De voorgevel van het dwarsgeplaatste voorhuis bevindt zich evenwijdig aan de dijk. Het voorhuis kent een souterrain, een beletage en een zolder onder een schilddak gedekt met gesmoorde Muldenpannen. Beide nokeinden zijn voorzien van een gemetselde, deels vernieuwde, schoorsteen. De gevels worden afgesloten door recent aangebrachte omlopende , koperen mastgoten. De gevels zijn opgetrokken in baksteen gemetseld in kruisverband. De rechter zijgevel van het achterhuis is gepleisterd. Het achterhuis, waarvan de kap verdwenenen is, heeft een provisorische bedekking bestaande uit golfplaten. Aan de zijde van de rechter zijgevel bevindt zich een smal dakschild dat belegd is met rode Tuile du Nordpannen.</p> <p>Voorgevel:</p> <p>De, van een gepleisterde plint voorziene, voorgevel is symmetrisch ingedeeld en vijf traveeën breed waarbij de ingang in de middelste travee gelegen is. De ingang is bereikbaar via een viertal half rond gemetselde en vervolgens gecementeerde trap treden. De voordeur wordt gevormd door een paneel deur uit ca. 1900. Een paneel is vervangen door en glasruit.</p>

Het tweeruits bovenlicht is voorzien van niet oorspronkelijk geel en groen gekleurd glas. De traveeën aan weerszijden van de ingang bezitten ieder een venster dat voorzien is van een 6-ruits schuifraam. Alle muuropeningen worden afgesloten door een anderhalf steens strek. Ieder venster bezit een eenvoudige lekdorpel bestaande uit een rollaag afgedekt door een strekkenlaag. In het bovenliggende dakschild bevonden zich oorspronkelijk twee dakkapellen ter hoogte van de tweede en de vierde travee. Deze dakkapellen worden in het kader van de restauratie weer opnieuw aangebracht. De linker dakkapel was op het moment van de opname weer aanwezig.

Linker zijgevel:

De linker zijgevel van het voorhuis bezit twee kelderlichten. Het linker kelderlicht is vergroot en vervolgens voorzien van drie gekoppelde enkelruits ramen. Het oorspronkelijke, kleine, rechts gelegen kelderlicht wordt door een rollaag afgesloten. De gevel heeft verder links een , tijdens het interbellum sterk vergroot, door een rollaag afgesloten venster. Dit venster is voorzien van twee gekoppelde enkelruits schuiframen met bovenlichten die van, voor deze jaren karakteristiek , gekleurd glas-in-lood voorzien zijn. Oorspronkelijk bevond zich op deze plaats een venster dat slechts half zo breed was. De linker zijgevel van het achterhuis is sterk gewijzigd en is grotendeels vernieuwd in verschillende materialen. Uiterst links springt de gevel in en bezit hier rechtgesloten dubbele deeldeuren.

Achtergevel:

De achtergevel van het voorhuis heeft links een door een rollaag afgesloten venster. De in verleden meerdere keren gewijzigde achtergevel van het achterhuis bezit twee muuropeningen ten behoeve van staldeurtjes (waarvan één voorzien is van een houten beplanking.)

Rechter zijgevel:

De rechter zijgevel van het voorhuis heeft rechts een getralied 4-ruits kelderlicht. Deze gevel is verder blind. De bepleisterde gewijzigde rechter zijgevel van het achterhuis bezit een vijftal niet oorspronkelijke, merendeels betonnen stalramen.

Interieur:

Het interieur van de boerderij heeft onder het linker deel van het voorhuis twee van eenvoudige houten zolderingen en klinkervloeren voorziene kelders. Deze kelders zijn vanuit het achterhuis te bereiken. De kelderruimte aan de voorzijde bezit nog een stookplaats en fungeerde in het verleden onder meer als keuken. Daarnaast bevindt zich onder de, in de rechter helft van het voorhuis gelegen opkamer, een grote van een tongewelf voorziene kelder die bereikbaar is vanuit de middengang van het voorhuis. Deze gang is evenals de vloer van de kelder en vloer van de rechter voorkamer belegd met esterikken. De deuren in het voorhuis dateren grotendeels nog uit de bouwtijd. De rechter voorkamer bezit een eenvoudige gepleisterde schoorsteenboezem (rookkap) met aan de voorzijde zowel links als rechts twee groeven waardoor de indruk van pilasters ontstaat. Oorspronkelijk zal onder deze rookkap een open vuur gebrand hebben. Eerst na het midden van de negentiende eeuw is dit vervangen door een gietijzeren kachel waarop het ten behoeve van de rookafvoer ingehakte ronde gat in de boezem nog wijst. De vanuit deze kamer te bereiken achterliggende opkamer bezit aan de zijde van de gang nog een oorspronkelijke kasten/bedstedenwand. De linker voorkamer bezit een uit de vijftiger jaren daterende betegelde schoormantel.

Kapberg

Achter de boerderij bevindt zich een drieroedige kapberg waarvan de roeden zijn opgetrokken in gewapend beton en de kap voorzien is van een bedekking met golfplaten.

MOTIVATIE

- : Het complex bezit architectuurhistorische waarde:
Als karakteristiek voorbeeld van een T-boerderij uit de eerste helft van de negentiende eeuw in een op de plaatselijke tradities geïnspireerde vorm met enige latere aanpassingen en wijzigingen die van ondergeschikt belang zijn;

De boerderij valt op door esthetische kwaliteiten. Het voorhuis heeft gave verhoudingen en een bijzondere detaillering in vormgeving en materiaalgebruik.

De boerderij heeft in het voorhuis nog bijzondere interieuronderdelen en heeft hier tevens een nog grotendeels oorspronkelijke indeling. In het interieur bevinden zich onder meer nog een kelder met tongewelf, vloeren met estrikken, paneeldeuren en een gepleisterde schoorsteenboezem (rookkap);

Op het erf bevindt zich nog een kapberg uit de vijftiger of zestiger jaren van de twintigste eeuw die het monumentale karakter van het complex versterkt.

Het complex bezit stedenbouwkundige waarde:

Als beeldbepalend onderdeel van de historisch gegroeide monumentale bebouwing aan de voet van de Waalbandijk ten westen van de dorpskern van Hellow. Het complex heeft in samenhang met deze bebouwing een ensemblewaarde.

~~Als onderdeel van het beschermd dorpsgezicht Hellow~~

VERGUNDE WIJZIGINGEN :